

Antalet drunkningsolyckor ökade under året

95 människor drunknade 2011

Enligt Svenska Livräddningssällskapet, SLS, sammanställning har 95 personer omkommit i drunkningsolyckor under 2011. Det är 16 fler än under 2010 då 79 personer omkom.

2011 är det tredje året i rad som det registreras under 100 drunkningsolyckor.

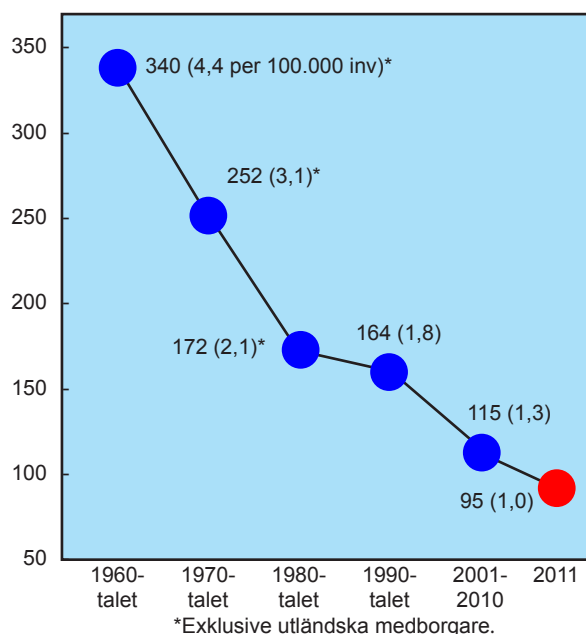
SLS har som ett delmål arbetat för att antalet omkomna genom drunkning ska hamna under 100 personer. Ett mål som nu för tredje året uppfyllts.

Ett annat mål är att inga barn ska drunkna. Tyvärr klarade vi inte detta mål 2011. Av de 95 omkomna var 9 barn och ungdomar under 19 år. Under de två föregående åren har antalet drunkande barn varit åtta respektive 12 per år.

Drunkningsolyckor i samband med fritidsbåtar är den största olycksgruppen också under 2011. Det kan till del förklaras av fler fritidsbåtar och att många inte båtvana personer har skaffat en fritidsbåt.

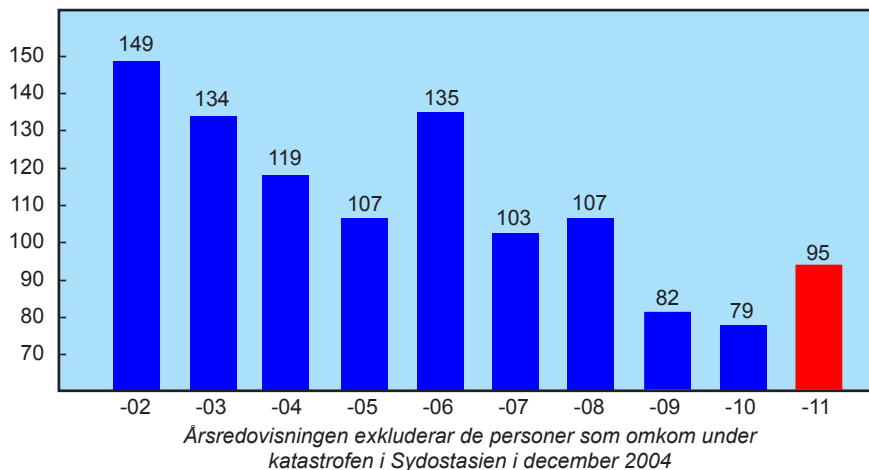
För att kunna minska dessa olyckor krävs mer utbildning och ökad användning av flytväst. Förhoppningsvis kommer vi inom en snar framtid att få en lag som innebär att det måste finnas flytväst för alla ombord på svenska fritidsbåtar.

Antal omkomna i genomsnitt under olika decennier samt 2011

SLS sammanställning över antalet drunknade visar på en långsiktig minskning. Under 1990-talet redovisades 164 omkomna genom drunkning i snitt per år. Motsvarande tal för 2000-tallets första tio år är 115 drunknade per år. *Se även tabellen ovan.*

Antal omkomna genom drunkning 2002 - 2011

Historisk utveckling

Kring slutet av 1800-talet, när Svenska Livräddningssällskapet bildades, omkom i Sverige drygt 1000 personer (21,3 per 100.000 invånare) genom drunkning varje år.

Under 1940-talet sjönk antalet omkomna till cirka 500 per år (7,9 per 100.000 inv). Detta tack vare en

kraftig satsning på den allmänna simkunnigheten. Minskningen har sedan fortsatt i takt med att allt fler har lärt sig simma och fått kunskap i vattensäkerhet. Under åren 2000 till 2010 var snittet 115 omkomna per år (1,3 per 100.000 invånare).

Typ av olyckor

I tabellen till höger redovisas antal drunkningar per olyckstyp 2011 jämfört med år 2010.

På sidan tre visas tendenser för olyckstyperna och antal drunknade under de senaste 10 åren.

Sidan fyra innehåller åldersfördelning och fördelning per månad.

Badolyckor

Antalet förolyckade vid bad har minskat till 18 personer 2011 (24 personer 2010). Minskningen kan till del förklaras med sämre sommarväder än under 2010 vilket innebar att färre sökte sig till vatten.

Många av de omkomna var över 50 år. Orsakerna till det att äldre omkommer är troligen dålig kondition i kombination med bristande vattenvana samt sjukdom.

Fritidsbåtar

Antalet drunknade i samband med småbåtsolyckor har ökat från 29 till 40*.

Flera av olyckorna har inträffat i samband med fiske där flera personer omkommit samtidigt. I en del olyckor kan alkohol ha haft en bidragande effekt till olycksförloppet.

Trots mångårig information om nyttan av att använda flytväst väljer tyvärr många bort denna enkla och billiga livförsäkring.

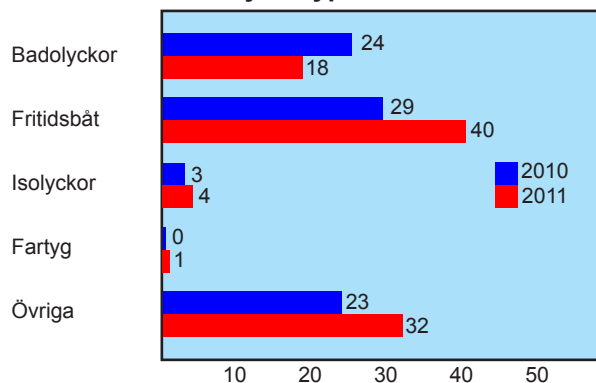
Om fler använt någon typ av flythjälpmedel skulle flertalet av de som omkommer kunnat klara sig. Beräkningar visar att fler än 30 liv skulle kunna ha sparats 2011 med obligatorisk användning av flythjälpmedel.

Möjlighet att tillkalla hjälp är livsviktig vid ett tillbud. Under 2011 har flera personer överlevt tack vare att de kunnat larma med hjälp av mobiltelefon som de förvarat vattentätt.

Isolyckor

4 personer omkom vid isolyckor under 2011. Detta är en ökning med 1 person jämfört med 2010. Snittet för de senaste tio åren är 12 omkomna i isolyckor per år. Av de omkomna drunknade en (en under 2010) i samband med skoterfärd på is.

Olyckstyper 2010 och 2011

Övriga olyckor

Under rubriken återfinns 32 olyckor där det varit svårt eller inte gått att fastställa det exakta händelseförloppet vid tillbudet (23 personer 2010). Framstör det sig om troliga fall från bryggor och pirar.

Fiskeolyckor

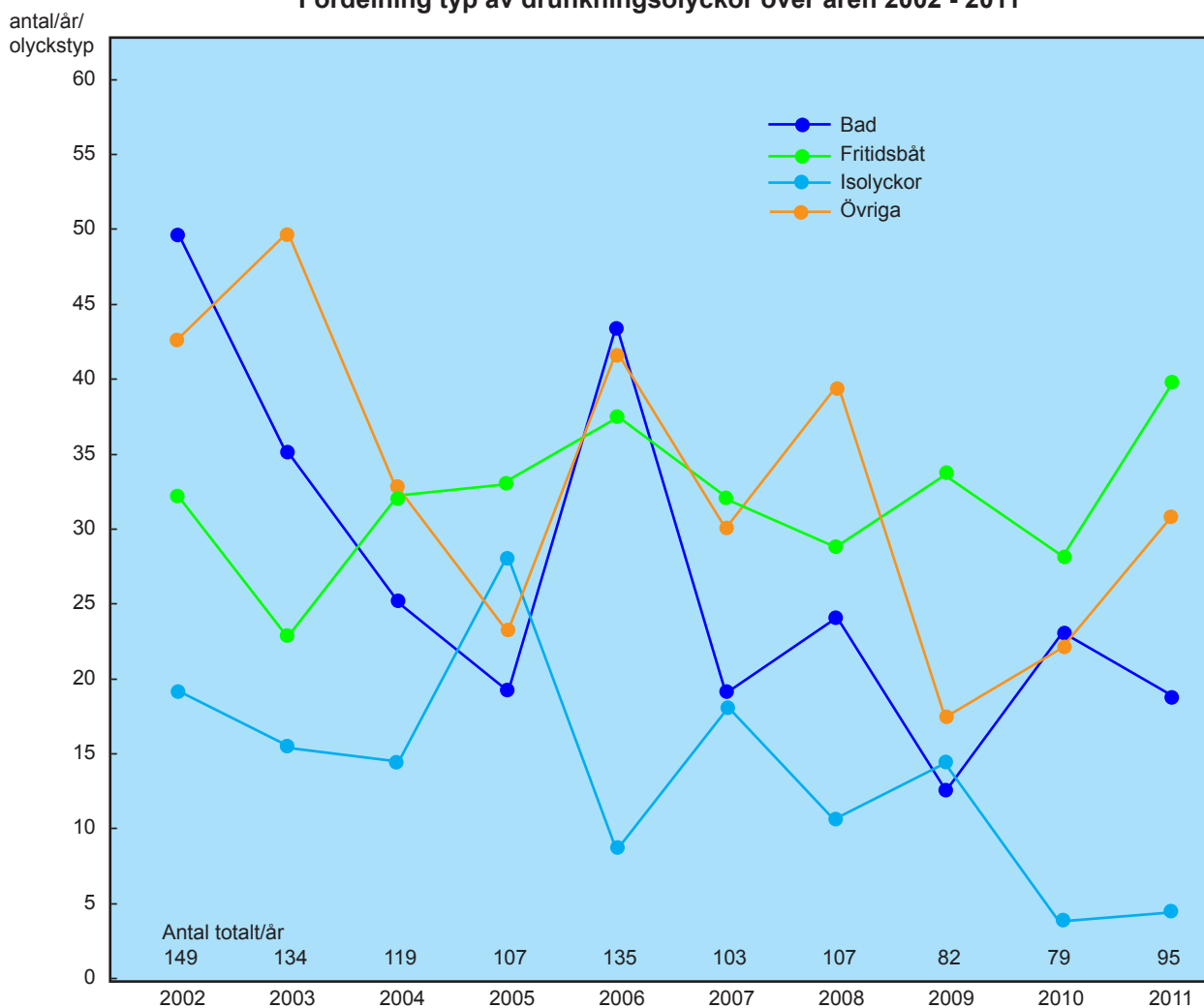
Under 2010 har totalt 17 personer omkommit i samband med fiske från land, båt eller is. Det är en ökning med åtta personer jämfört med 2010 då nio personer omkom.

Flera av de omkomna 2011 fiskade från båt och de bar inte flytväst. De omkomnas genomsnittsalder var drygt 60 år.

Under de senaste tio åren har i genomsnitt 12 personer per år omkommit i samband med fiske. Flest omkommer då de fiskat från mindre fritidsbåtar. Ofta är de som fiskar ensamma och har ingen eller bristfällig säkerhetsutrustning.

*Det kan förekomma skillnader i redovisningen mellan Transportstyrelsen och Svenska Livräddningssällskapet. Det beror på att SLS redovisar drunknade och förmodat drunknade svenskar även utomlands samt att Transportstyrelsen även redovisar omkomna i fritidsbåtsolyckor av andra orsaker än drunkning, exempelvis brand eller olyckshändelse.

Fördelning typ av drunkningsolyckor över åren 2002 - 2011

Långsiktiga tendenser

Det är svårt att se några tydliga tendenser om man studerar olyckstyperna under den senaste tioårsperioden.

Att badolyckorna ökar under fina somrar är tydligt vilket syns för åren 2002 och 2006. Det är annars svårt att se någon tydlig trend när det gäller denna typ av olyckor.

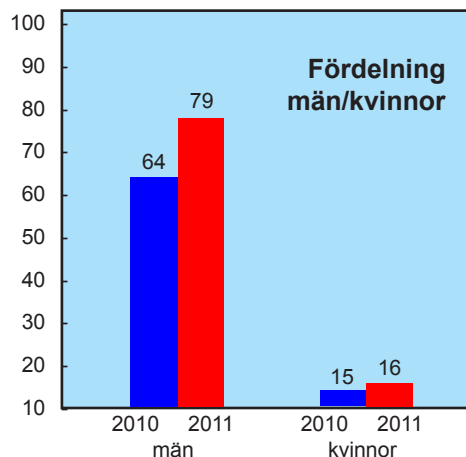
När det gäller fritidsbåtar kan vi inte se någon nedgång i antalet drunknade utan snarare en ökning. Då antalet fritidsbåtar enligt branschen har ökat kan det ändå innebära en relativ minskning.

När det gäller isolyckor visar sammanställningen en minskning som störs av en topp år 2005. Större olyckor med flera inblandade samt fler skoterolyckor förklarar uppgången detta år.

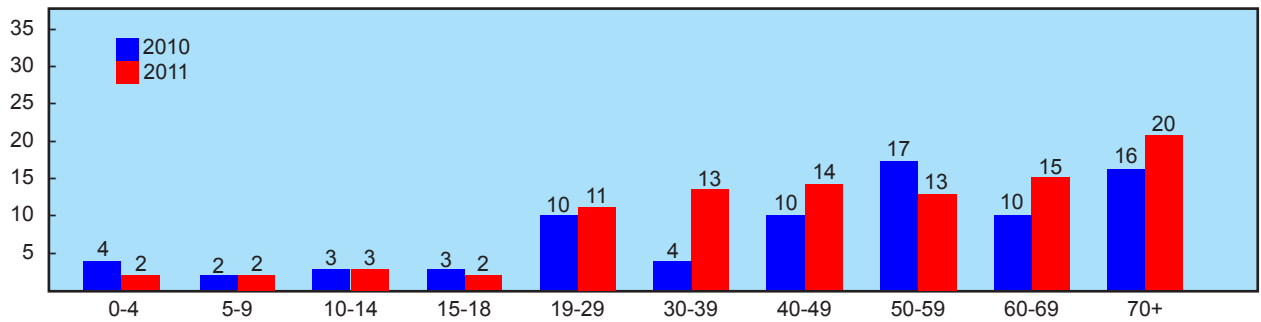
Fördelning män - kvinnor

Av det totala antalet omkomna under 2011 var 83 procent män (81 procent 2010).

Männens fritidssysselsättningar med hög riskexponering i kombination med större benägenhet att ta risker förklarar fördelningen mellan män och kvinnor. Detta enligt den av SLS genomförda attitydundersökningen under 2007.

Drunkningsolyckornas åldersfördelning 2010 och 2011

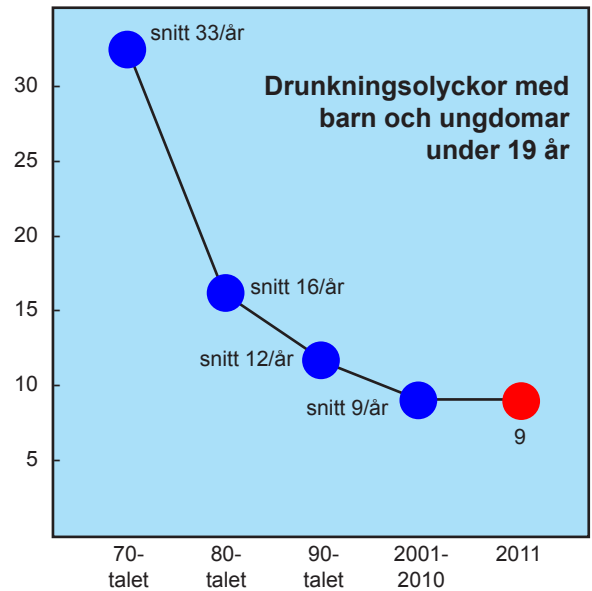
Åldersfördelning

SLS mål är att inga barn och ungdomar under 19 år ska drunkna. Under 2007 och 2008 var antalet fem per år medan det 2009 ökade till åtta och 2010 till 12.

Under 2011 var antalet nio vilket är samma som snittet för de första tio åren på 2000-talet. Typ av olycka varierar. Badolyckor dominerar men när det gäller de yngre barnen är orsaken troligen bristande tillsyn.

Av det totala antalet omkomna under 2011 är 51 procent över 50 år. (54 procent 2010) och 21 procent är över 70 år (20 procent 2010).

Under senare år har andelen drunknade i åldrarna 30-49 år ökat. Vad denna uppgång beror på är svårt att säga i dagsläget utan behöver utredas vidare.

När händer olyckor

Inte överraskande händer flest olyckor under sommarmånaderna när många uppsöker hav och sjöar för bad- och båtliv. Nära 42 procent av det totala antalet olyckor inträffar under juni till augusti. De flesta bad- och båtoluckyckor inträffar i mindre sjöar och vattendrag. Det kan förmodas att man här känner sig säkrare än i öppet hav och därmed omedvetet tar större risker. Detta gäller inte minst vid färd i fritidsbåt då en del, främst äldre, upplever det som onödigt att använda flytväst och att ha sällskap.

